

Početna stranica » Kategorija » Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće (3)

Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće (3)

NIVES MATIJEVIĆ 16. STUDENOGA 2021.

EUROPA, IZDOJENO



Musgrave Group Ltd najveći je irski veletrgovac i distributer hrane, u čijem su sastavu i lanci samoposluga ***Centra*** i ***SuperValue***. Kompaniju su 1876. u Corku osnovala braća Thomas i Stuart Musgrave i još uvijek je u većinskom 76-postotnom vlasništvu obitelji Musgrave. Upravo ***Musgraveova*** skladišta vrlo su često prvi poslodavac muškim imigrantima iz Hrvatske, koji se ondje zapošljavaju kao tzv. ***order pickeri***.

Musgrave Group Ltd najveći je irski veletrgovac i distributer hrane, u čijem su sastavu i lanci samoposluga ***Centra*** i ***SuperValue***. Kompaniju su 1876. u Corku osnovala braća **Thomas** i **Stuart Musgrave** i još uvijek je u većinskom 76-postotnom vlasništvu obitelji Musgrave. Prema podacima same kompanije zapošljavaju više od 40 000 ljudi i tvrde da su najveći privatni poslodavac u Irskoj. Neki znaju reći da je ***Musgrave*** država u državi. U pandemijskoj 2020. godini ***Musgrave*** je povećao prodaju za 540 milijuna eura na čak na 4,5 milijarde eura, te ostvario gotovo 100 milijuna eura dobiti prije oporezivanja.

Upravo *Musgraveova* skladišta vrlo su često prvi poslodavac muškim imigrantima iz Hrvatske, koji se ondje zapošljavaju kao tzv. *order pickeri*. Posao je monoton i fizički naporan, no nakon kratke obuke može ga raditi skoro svatko u dobroj fizičkoj kondiciji. Satnica je u skladištima u pravilu viša od u Irskoj minimalnih 10,20 eura, s tim da se više plaća noćna smjena, rad u dijelu koji se rashlađuje (*chill*) i prekovremeni rad. Mnogi u skladištima ostaju raditi godinama, a drugima je to samo privremeno rješenje dok ne nađu nešto bolje. Nekima odgovara što mogu raditi prekovremeno, a u skladištu uvijek ima posla i *overtime*-a. Fluktuacija zaposlenika u ovakvim je kompanijama visoka, potražnja za radnicima stalna, pa i agencije za zapošljavanje stalno imaju posla, a radnici u skladištu često i sami preporuča za posao prijatelje koji su tek došli u Irsku. *Musgrave* čak i putem hrvatskog portala *Moj posao* traži skladišne radnike.

Pojedine rekruterske agencije u Irskoj specijalizirane su za zapošljavanje radnika u skladištima, pa nude vrlo ograničen broj drugih poslova. Jedna od njih je *Kaizen Recruitments*, u kojoj radi **Dino Juras** (1985.) iz Rijeke. U potrazi za prvim poslom i PPS brojem mnogi mu se hrvatski imigranti izravno obraćaju.



Dino Juras

Juras je završio za konobara i servisera računala, ali je jedanaest godina prije odlaska u Irsku radio u *Pevecu* na odjelu tehnike. U Irsku je došao 2014. godine, za sedamnaest dana našao prvi posao – u pubu je skupljao čaše, a onda je sve pošlo krivo. Prilikom izlaska u jedan klub poskliznuo se i nezgodno udario, pa mu je, kaže, „izletjelo“ koljeno.

„Nisam više mogao raditi, tri i pol mjeseca proveo sam na štakama u hostelu u sobi sa 22 ljudi. Znao sam da ako odustanem i vratim se doma – više se neću vraćati u Irsku. Pa sam onda izdržao. Počeo sam raditi u skladištu kao *voice picker*, prvo kao agencijski radnik, a

onda izravno za agenciju. Tako sam u *Kaizen Recruitment* već petu godinu, sada kao *account manager*. Imam svoje klijente kojima nalazim radnike. Iako je Kaizen, može se reći, specijaliziran za pronalaženje zaposlenika u skladištima, nudi i poslove u administraciji, kao i *team leaderske* i menadžerske pozicije.

U ovih nešto više od četiri godine koliko sam u *Kaizen*u u prosjeku nalazimo posao za nešto više od 500 ljudi iz Hrvatske godišnje. Bilo je slučajeva da dođu i cijele obitelji – najprije otac da probije led i nađe stan, pa onda majka i djeca, ponekad već odrasla. Mnogi imaju i diplome, ali važno im je dobiti prvi posao, pa kad dobiju PPS broj mogu tražiti nešto drugo. Ima skladišta u kojima mogu raditi i žene, primjerice na slaganju mobitela, pakiranju slatkiša, rada na traci... Ipak, u potrazi za poslom u moj ured uglavnom dolaze muškarci između 19 i 35 godina, jer se u skladištima pretežito zapošljava muška populacija, a pogotovo u tzv. *chill* ne bih poslao ženu.

Većina poslova koje nudimo, oko 70 posto, odnosi se na tzv. *voice picking* – gdje se radnika preko slušalica navodi u određeni dio skladišta gdje treba pokupiti naručenu robu za neki dućan. Traže se i vozači viličara u skladištima, administratori, team leaderi i menadžeri.

*“Većina poslova koje nudimo,
“
oko 70 posto, odnosi se na tzv.
voice picking – gdje se radnika
preko slušalica navodi u
određeni dio skladišta gdje
treba pokupiti naručenu robu
za neki dućan. Traže se i vozači
viličara u skladištima,
administratori, team leaderi i
menadžeri”*

U Dublinu, gdje su nam skoro sva skladišta, najveći problem je smještaj. Ako radite u skladištu, a to je posao u smjenama, najbolje je da tražite stan bliže poslu. Ovisno o osobi i iskustvu, i u skladištu se može napredovati u poslu.

Moj je motiv za odlazak iz Hrvatske bio što sam želio probati i drugdje, i mislim da sam se u međuvremenu promijenio na bolje. Imamo jedan život, a u Irskoj sam imao puno više prilika nego što bi ih imao u Hrvatskoj. Ovdje je plus što se vaš rad cijeni i dat će vam priliku ako vide da hoćete raditi. Sve ovisi o ljudima samim – što žele, gdje se vide, koje ciljeve imaju...

Razumijem i da su neki ovdje nezadovoljni. Kažu kako nisu došli raditi za 13 eura po satu. Ali nitko ne treba očekivati da će se u Irskoj obogatiti preko noći. Budi realan, nađi si cilj, bori se za njega i uspjeh ćeš. Mi rekruteri smo, ajmo reći, nekakav filter za prvu ruku. Cijeli život radim s ljudima, volim raditi s njima i uvijek ću pokušati pomoći svima koji žele raditi. Ali neka budu fer i korektni...,,

*Mnogo je u Irskoj tvrtki koje
funkcioniraju pomalo slično
protočnom bojleru – jedni
imigranti dolaze, drugi odlaze
jer su našli nešto bolje i žele
napredovati, a kompanija ne
mora dizati plaće da bi
zadržala zaposlene*

Mnogo je u Irskoj tvrtki koje funkcioniraju pomalo slično protočnom bojleru – jedni imigranti dolaze, drugi odlaze jer su našli nešto bolje i žele napredovati, a kompanija ne mora dizati plaće da bi zadržala zaposlene, jer je priliv doseljenika u potrazi za poslom stalan, već eventualno uskladiti satnicu s godišnjim rastom minimalne satnice u Irskoj, koju određuje vlada. Često se najprije određeno vrijeme radi kao agencijski radnik, prije nego što kompanija onima koje želi zadržati ponudi ugovor.

Jedna od kompanija kroz koju su prošli brojni doseljenici iz Hrvatske je i *Keelings*. Irska obiteljska kompanija osnovana 1926. godine bavi se proizvodnjom svježeg voća, cvijeća i salata i često je u potrazi za radnicima na pakiranju i drugim poslovima u skladištu u kojem je, zbog očuvanja voća u dobrom stanju, temperatura nekoliko stupnjeva iznad nule.

J.D. (1972.) na takvom je poslu u *Keelingsu* radila pet godina. U Irsku je iz Slavonije sa suprugom i sinom došla još 2014. godine. Sin je krenuo na fakultet koji je godišnje stajao 7500 eura, a bili su tu i krediti iz kojih se trebalo iščupati. Htjela je srediti i zube. Shvatili su da u Hrvatskoj više ne mogu živjeti od novca koji imaju.

„Cijeli život radila sam kao trgovac, uglavnom u *Konzumu*, i bila prijavljena na minimalac. Radila sam potplaćen posao i stalno se osjećala izrabljivano. Nisam više to mogla prihvatiti. Radiš kao budala, rezultati nikakvi, radiš besplatno prekovremeno, jedva dobiješ zarađeni slobodni dan, stalno te potkradaju. Nakon dvadeset godina sve mi se smučilo.

*Nisam više to mogla prihvatiti.
Radiš kao budala, rezultati
nikakvi, radiš besplatno
prekovremeno, jedva dobiješ
zarađeni slobodni dan, stalno
te potkradaju. Nakon dvadeset
godina sve mi se smučilo*

Onda se počelo pričati da ljudi odlaze u Irsku, čula sam od prijatelja koji se selio da se može naći posao. Prije toga nisam ni pomislila na Irsku. Tako smo otišli, a da nismo imali ni posao, ni stan, ništa... Sletili smo i onda se snalazili. Sin je srećom savršeno govorio engleski. Prvih šest mjeseci povlačili smo se po hostelima. Nekoliko vikenda morali smo van iz sobe, jer je bila unaprijed rezervirana za posjetitelje utakmica i koncerata. Nismo imali gdje spavati, pa smo noći provodili na aerodromu ili u *McDonaldsu*. Morali smo skupiti novac za polog i za rentu, a mjesecima nismo uspijevali naći posao jer nismo imali dovoljno informacija. Tada nije bilo *Facebook* grupa kao danas, a nismo znali gdje ni kako tražiti posao. Već smo bili potrošili glavninu novca s kojim smo došli i počeli razmišljati o povratku, a onda nam je uletio prvi privremeni posao. U DHL-ovu skladištu na aerodromu lijepili smo cijene i deklaracije i stavljali one pištalice na proizvode. Nakon dva mjeseca prešla sam u *Keelings*.

Nedostaje mi obitelj i dragi ljudi iz Hrvatske, more, sunce i lijepo vrijeme. Ali najveći plus života u Irskoj je pristojno plaćen posao i redovna plaća. Možeš si priuštiti *shopping*, putovanja, kulturu, upoznati zemlju... Osim toga, ovdje nitko nikome ne zabada nos u život. Super mi je i što ovdje nema politike u mom životu – nemam pojma što govore ili rade irski političari. Ne moram znati, niti me zanima. U Hrvatskoj je bilo nepodnošljivo svaki dan gledati političare koji nemaju srama i brinu se jedino kako natrpati džepove.

*Najveći plus života u Irskoj je
pristojno plaćen posao i
redovna plaća. Možeš si
priuštiti shopping, putovanja,
kulturu, upoznati zemlju...
Osim toga, ovdje nitko nikome
ne zabada nos u život*

Irsko društvo dobro funkcionira, ali kod mnogih je Iraca uočljiva ta lažna ljubaznost. Svjesni su da ne mogu bez stranaca jer im nedostaje radne snage, a s druge im je strane dosta stranaca.

Osobno nisam imala neugodnih iskustava, ali bivšeg supruga na cesti su gurnuli i oteli mu novac. Jednoj poznanici na ulici su pokušali oteti torbicu. Moju prijateljicu, koja je u pet ujutro išla na posao, nepoznati muškarci pokušali su silom ugurati u auto. Spasio ju je taksist koji se zaustavio i počeo vikati na njih. U centru Dublina, na O'Connell Street jednog su poznanika napali i uboli nožem.

Svjesna sam da moram ostati ovdje dok ne steknem uvjete barem za minimalnu irsku mirovinu, jer sam u Hrvatskoj 20 godina bila prijavljena na minimalac, a od takve mirovine jednog dana neću moći živjeti. Ali, ako mi sin odluči ostati ovdje, nisam sigurna da ću se vraćati u Hrvatsku. Možda ću zatražiti irsko državljanstvo.,,

Njezin je sin, **B.D. (1994.)**, bacc. of business management, u Irskoj je dosad promijenio sedam poslova, dok nije postao *content reviewer*, koji kontrolira sadržaj na društvenim mrežama. Nakon što je 2014. došao u Irsku s majkom, vratio se u Hrvatsku završiti fakultet, te 2019. definitivno doselio u Irsku. Otac, koji je zajedno s njima bio došao u Irsku, nakon tri godine se vratio u Hrvatsku.

„U Hrvatskoj nema perspektive za posao. Plaće su niske, radnike se ne poštuje. Kao student radio sam 40 sati tjedno u VIP-u, a onda su mi, nakon što odradim posao, kresali plaću, tjerali me na neplaćeni prekovremeni rad, nisu poštivali ni ugovor, ni radno vrijeme. U Irskoj te nitko ne može natjerati na prekovremeni rad, pogotovo ne besplatni.

Odrastao sam u Vukovaru i većina ljudi koje sam znao zbog svoje je religiozne zatucanosti vrlo primitivno razmišljala, na način da ne valja sve što nije bijelo, katoličko i hrvatsko. Smeta me što u Hrvatskoj LGTB manjina nema jednaka prava kao i ostali. Mojoj kolegici koja se udala za crnca djed i baka su rekli da je za njih mrtva, majka joj je rekla da više ne dolazi i razbaštinili su je. Pa ljudi koji pričaju o ženama kao da su roba, da su tu samo da kuhaju i spremaju...

*Ne mislim se vraćati u
Hrvatsku nikad i ni pod kojim
uvjetima, osim ako se sve iz
temelja promijeni, da se vjera
makne i da Hrvatska stvarno*

*postane sekularna država, jer
je svaka uspješna država
sekularna*

Irska je maknula vjeru iz javnog života, manjine tu imaju mnogo veća prava nego u Hrvatskoj, gdje sam u busu doživio verbalno vrijeđanje, naguravanje i tučnjavu od strane neonacista koji mlade ljude jer su gej, lezbe ili crni...

U Irskoj se osjećam ugodno i dobrodošlo. Pao mi je kamen sa želuca, ne razmišljam hoću li imati novca za idući mjesec, što će netko reći i kako će reagirati na to što sam obukao i s kim hodam. Nikog za to nije briga, svi se brinu za svoje probleme, kako i treba biti. Na poslu poštuju radnike, bolovanje se dobije bez problema, kao i godišnji odmor, edukacija, prilika za napredovanje...

Nedostaje mi obitelj i prijatelji iz Hrvatske, ali i oni razmišljaju o selidbi. Ne mislim se vraćati u Hrvatsku nikad i ni pod kojim uvjetima, osim ako se sve iz temelja promijeni, da se vjera makne i da Hrvatska stvarno postane sekularna država, jer je svaka uspješna država sekularna. I da, svakako ću zatražiti irsko državljanstvo.“

N.T. (1989.), po zanimanju kuhar, rođen je u Vukovaru, ali je stjecajem obiteljskih okolnosti živio u više hrvatskih gradova, te se na koncu s majkom nastanio u Rijeci, gdje su živjeli kao podstanari. Tri sezone je odradio kao kuhar, a onda se zaposlio kao zaštitar za 13 kuna po satu.

„Nije mi se sviđalo što kao zaštitar cijeli dan ne radim ništa, a nisam od te plaće mogao pokrivati ni troškove. Onda se i mama razboljela... Nije bilo lako, život me baš mljeo.

U Irsku sam došao 2016. godine, a ispalo je slučajno. Na porti gdje sam radio mogao sam imati laptop, pa sam, kad ne bih imao što raditi, igrao igricu *World of Warcraft*. Igrao sam četiri puta tjedno s jednim Osječaninom koji je već bio u Dublinu. Razmjenjivali smo poruke i jedan dan, kad sam već bio skupio 1500 eura, nazvao me i rekao da u njihovom stanu ima slobodan krevet za 359 eura i da mogu doći. On će mi pomoći oko PPS-a i reći kako da nađem posao. Kad sam kupio kartu, ostalo mi je 1000 eura i s tim sam došao.

*Ispočetka sam planirao nakon
Irske produžiti za Kanadu ili
Australiju. Sada želim zaraditi
za kuću u Hrvatskoj i onda*

*putovati kad budem htio, ali da
imam svoju kuću u koju se
mogu vratiti*

Da smo majka i ja mogli od svoga rada živjeti u Hrvatskoj, ne bih odlazio. Ispočetka sam planirao nakon Irske produžiti za Kanadu ili Australiju. Sada želim zaraditi za kuću u Hrvatskoj i onda putovati kad budem htio, ali da imam svoju kuću u koju se mogu vratiti.

Ovdje sam promijenio osam adresa i pet-šest poslova, uglavnom preko agencija. Najduže sam bio u pakirnici voća, gdje sam radio na svim mogućim pozicijama dostupnim strancima – od radnika na pakiranju, vozača viljuškara, na kontroli kvalitete, bio sam i *team leader*... Nije više bilo mogućnosti za napredovanje, pa sam otišao u farmaceutsku kompaniju u kojoj radim i danas.

Onima koji tek dođu mogu savjetovati da za početak prihvate bilo koji posao, samo da mogu reći da imaju irsko radno iskustvo. Ja sam kod dolaska bio kao muha bez glave, nisam gledao na svaki euro... Čini mi se da hrvatski imigranti u Irskoj znaju bolje engleski u usporedbi s drugim narodima i dobri su radnici. No, imao sam mnogo negativnih iskustava sa sustanarima iz Hrvatske – od krađe, kopanja po stvarima, lupanja i raznih scena... pa sad živim sam.

Nedostaje mi sunce, more, mama, moj auto, zvučnici, prijatelji, pas kojeg bih imao da ovu plaću imam u Hrvatskoj... Ali kad se jednom vratim u Hrvatsku, ne želim više nikada plaćati stanarinu, nego biti u svome. Ne znam koliko će mi vremena trebati da ostvarim taj cilj, ali nastojat ću da to bude što prije. U međuvremenu, u Hrvatskoj nam trebaju bolje plaće i manje korupcije...”

“



Agencija za elektroničke medije
Agencija za elektroničke medije

Serijal tekstova “Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće” objavljujemo uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem provedenog Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Irska iseljništvo migracija



Nives Matijević

POVEZANI ČLANCI

NIVES MATIJEVIĆ – 29. STUDENOGA 2021.

Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće (4)

NIVES MATIJEVIĆ – 8. STUDENOGA 2021.

Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće (2)

NIVES MATIJEVIĆ – 29. LISTOPADA 2021.

Hrvatska dijaspora u Irskoj – insajdersko izvješće (1)

POSljednje

POPULARNO

Film Blue Future: Tri priče o zaštiti mora iz Hrvatske, Tunisa i Italije

1. PROSINCA 2021.

Žrtve koje ostaju same

1. PROSINCA 2021.

Bleiburg u Maceljskoj šumi

1. PROSINCA 2021.

Udruga Domine o ubojstvu žene u Splitu: “Zaustavite femicid”

1. PROSINCA 2021.

Posljednje vijesti

Udruga Domine o ubojstvu žene u Splitu: “Zaustavite femicid”

1. PROSINCA 2021.

Hrvatska uskraćuje prava žena na porodu za vrijeme pandemije

30. STUDENOGA 2021.

“Zakon o zaštiti životinja provediv je uz minimum volje!”

30. STUDENOGA 2021.

Pesticidi građane EU koštaju dvostruko više nego što tvrtke zarađuju

30. STUDENOGA 2021.

Zelena akcija: Gradske vlasti moraju smanjiti količinu otpada

26. STUDENOGA 2021.

Ministarstvo najavilo izmjenu Zakona zbog zabrane lanca

26. STUDENOGA 2021.

Vizije mladih za zelenu i pravednu Europu: tisuće glasova koji se moraju čuti!

24. STUDENOGA 2021.

U tjedan dana više od 10 000 potpisa za strože kažnjavanje zlostavljača životinja

22. STUDENOGA 2021.

Novinar RTL-a napadnut na antivakterskom skupu: HND i SNH osudili napad

21. STUDENOGA 2021.

CMS i AYS: "Plenković mora smijeniti vrh MUP-a i policije"

19. STUDENOGA 2021.



Udruga za nezavisnu medijsku kulturu

E-mail: redakcija@h-alter.org

Tel: 01/ 492 15 46



Impressum

Podržite

Donatori

Oglašavanje

Kontakt

Politika privatnosti

Udruga za nezavisnu medijsku kulturu

Programi udruge:

Pretplati se na newsletter

Unesi email adresu

PRETPLATI SE

☐ Slažem se s politikom privatnosti.

© H-Alter - Udruga za medijsku kulturu

BozooArt